

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПІЩАНСЬКИЙ ЛЦЕЙ №1» ПІЩАНСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ
вул. Центральна, 46, смт Піщанка, 24700, тел. 0(4349) 2-22-63, E-mail: pischankanvk@ukr.net,
Web: <http://step.org.ua> Код ЄДРПОУ 26031185

НАКАЗ

02.09.2023

№

Про затвердження алгоритму дій працівників закладу освіти у разі виявлення випадку насильства над дитиною

На виконання Закону України від 18.12.2018 № 2657-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)», Постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021 р. № 775 «Про внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження»), листа МОН 1/9 -436 від 14.08.2020р. «Про створення безпечного освітнього середовища»

З метою створення умов недопущення булінгу, грамотного роз'єднання дитини (підлітка) з відповідними стресовими впливами, зміцнення захисних сил особистості та організму в протистоянні цькуванню як для умовно здорових дітей і підлітків, формування у дітей та молоді нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, небайдужого ставлення

НАКАЗУЮ:

1 .Продовжити роботу закладу освіти по запобіганню випадкам булінгу в освітньому процесі.

2.Затвердити даним наказом Механізм взаємодії учасників навчально-виховного процесу у разі виявлення випадку жорстокого поведження дітей (додаток 1), Алгоритм дій працівника закладу освіти у разі виявлення випадку насильства над дитиною (додаток 2), Дії адміністрації навчального закладу у разі отримання повідомлення про жорстоке поведження з дитиною (додаток 3), Рекомендації щодо організації роботи з попередження насильства серед неповнолітніх (додаток 4),Порядок подання заяв про факти булінгу (додаток 5)

3.Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Директор закладу

В.К. Ворник

З наказом ознайомлено:

1-Шепель Світлана Іванівна

2а-Бабалунга Наталя Петрівна

2б-Трегубенко Олена Юріївна;

3а -Іванюк Ірина В'ячеславівна;

3б- Бабич Тетяна Миколаївна;

4а- Ільченко Оксана Іванівна;

4б- Толочна Світлана Іванівна;

5а-Мазур Наталя Олександрівна;

5б-Столярик Наталя Андріївна ;

6а- Сатановська Анжела Борисівна ;

6б-Дашко Галина Семенівна;

7а-Багрій Діана Сергіївна;

7б-Савельєва Тетяна Федорівна;

8а-Куришева Олена Вікторівна;

8б-Ковальчук Олена Михайлівна

9а –Козьма Тетяна Василівна;

9б -Гандрибіда Тетяна Миколаївна;

10а- Анчиполівська Віолета Михайлівна;

10б- Попова Людмила Петрівна;

11 – Московчук Любов Миколаївна;

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор закладу

В.К.Ворник

Додаток 1 до наказу по Комунальному закладу
«Піщанський ліцей №1»Піщанської селищної ради
від «02» вересня 2023р. №

**Механізм взаємодії
учасників освітнього процесу
у разі виявлення випадку жорстокого поводження з дітьми**

За дотримання законодавства щодо захисту прав неповнолітніх у закладі освіти відповідальність несе керівник закладу освіти. Тому в кожному закладі повинно бути проведено оцінювання службових приміщень та шкільного подвір'я на предмет небезпеки (Тобто переглянути, у яких з них діти та підлітки можуть бути ізольованими та травмованими.)

З метою профілактики випадків насильства необхідно посилити контроль за чергуванням вчителів на перервах. Адже учні всіх вікових категорій не повинні залишатися без нагляду дорослих. Варто також розробити внутрішньо-шкільний механізм взаємодії учасників навчально-виховного процесу з виявлення випадків жорстокого поводження з дітьми та реагування на них у разі виявлення факту насильства над дитиною.

**Алгоритм дій працівника закладу освіти у разі
виявлення випадку насильства над дитиною**

1. У випадках, коли ви маєте підозри жорстокого поводження з дитиною або є реальна загроза його вчинення (удома, з боку однолітків, інших працівників закладу або інших осіб), ваші дії:

- Повідомити про це в усній чи письмовій формі адміністрацію о закладу освітит.
- Самостійно письмово повідомити про це службу у справах дітей, відділ освіти.
- Самостійно повідомити про виявлений факт жорстокого поводження з дитиною кримінальну міліцію у справах дітей або будь-якого працівника органів внутрішніх справ.

2. У випадках, коли до вас звернулася дитина з усною скаргою щодо жорстокого поводження з нею, ваші дії:

- Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до адміністрації закладу освіти;
- Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до територіального підрозділу служби у справах дітей;
- Оформити звернення дитини у письмовій формі та передати його до органів внутрішніх справ;

Додаток 3 до наказу по Комунальному закладу
«Піщанський ліцей №1»Піщанської селищної ради
від «02» вересня 2023р. №

Дії адміністрації закладу освіти

у разі отримання повідомлення про жорстоке поводження з дитиною

У разі звернення дитини, її батьків (осіб, які їх замінюють) або працівника закладу освіти до представника адміністрації закладу щодо жорстокого поводження з нею адміністратор зобов'язаний, якщо звернення (повідомлення) усне, оформити це повідомлення письмово, зазначивши, від кого та коли (дата, час) воно отримано. Звернення має бути оформлене належним чином, відповідно до вимог Закону України «Про звернення громадян» (має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина, викладено суть порушеного питання; письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати. Необхідно терміново (протягом однієї доби) передати цей документ до територіального підрозділу Служби у справах дітей за місцем проживання дитини. Служба у справах дітей має належним чином зареєструвати це повідомлення відповідно до вимог законодавства України.

Чого не слід робити

За жодних умов не треба замовчувати виявлені факти жорстокого поводження з дитиною або реальної загрози вчинення насильства над нею.

По-перше, нехтування проблемою призводить до погіршення ситуації та може вилитися в набагато гірші наслідки.

По-друге, заклад освіти несе відповідальність за дотримання норм законодавства щодо захисту прав дитини, а тому керівник закладу може

притягнути педагогічних працівників у зв'язку з порушенням правових норм навчально-виховного процесу до дисциплінарної відповідальності.

Також не слід намагатися самотужки вирішити проблему. Це може призвести до порушення законодавства та може бути небезпечним. Далі справа є компетенцією установ, організацій і посадових осіб, до яких було передано звернення чи повідомлення. Законодавством передбачено інформування заявника (особи, яка здійснила повідомлення або звернення), а також у самому зверненні може бути зазначено, що заявник бажає бути поінформованим про подальший перебіг справи, бути присутнім під час розгляду звернення).

Додаток 4 до наказу по Комунальному закладу
«Піщанський ліцей №1»Піщанської селищної ради
від «02» вересня 2023р. №

Рекомендації щодо організації роботи з попередження насильства серед неповнолітніх

У закладі освіти розробляється план дій з профілактики насильства серед неповнолітніх та запроваджується система постійного відслідковування випадків насильства серед дітей та учнівської молоді, виявлення дітей-агресорів.

Фахівці психологічної служби повинні організувати системну роботу з вторинного та третинного видів профілактики з дітьми, що мають схильність до насильства. За необхідності залучати до цієї роботи фахівців Служби у справах дітей та правоохоронних органів.

Важливо не залишати поза увагою батьків таких дітей. Також потрібна робота з класними колективами, яка має плануватися і реалізовуватися згідно із загальною програмою надання соціально-педагогічної та психологічної допомоги дитині-агресору та дітям, які постраждали від його дій.

Робота психологічної служби навчального закладу з попередження насильства серед дітей та учнівської молоді повинна бути спрямована на

- проведення заходів з профілактики негативних звичок, жорстокої та протиправної поведінки серед неповнолітніх;
- здійснення, спільно з центрами соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, соціального інспектування сімей, у яких батьки схильні до недбалого ставлення до дітей;
- створення на базі навчальних закладів консультативних пунктів для учнів, батьків та вчителів, де можна отримати консультацію психолога, соціального педагога та юриста;

- проведення групових тренінгів та індивідуальної роботи з молоддю у наданні допомоги для вирішення особистих проблем;
- наповнення змістом з урахуванням останніх досягнень у педагогіці та психології просвітницької роботи (проведення виховних годин), спрямованої на корекцію та розвиток ціннісних орієнтацій учнів;
- активніше залучення батьків до профілактичної роботи з дітьми. Через батьків можна доносити до дітей інформацію про загальні способи попередження ситуацій насильства та наявні форми допомоги, яку дитина може отримати на базі школи. Це особливо стосується дітей молодшого віку;
- надання більшої уваги статеворольовому вихованню дітей, зокрема через вираження особистісних симпатій.

Не слід дітям із вираженою агресивністю доручати керівництво однолітками чи молодшими дітьми — це може спровокувати прояви жорстокості.

Однією з можливих форм роботи, спрямованої на профілактику насильства у навчальному закладі, може бути шкільна медіація — вирішення конфліктних ситуацій примиренням сторін через знаходження оптимального варіанта подолання проблеми, що задовольняє обидві сторони, за взаємного бажання сторін знайти вихід із ситуації.

Додаток 5 до наказу по Комунальному закладу
«Піщанський ліцей №1»Піщанської селищної ради
від « 02» вересня 2023р. №

**Порядок подання заяв
щодо виявлених фактів булінгу**

Згідно Закону України «Про освіту», розділ I, статті 25, 26 керівник закладу освіти :

- здійснює контроль за виконанням плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;
- розглядає скарги про відмову у реагуванні на випадки булінгу (цькування) за заявами здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та приймає рішення за результатами розгляду таких скарг;
- сприяє створенню безпечного освітнього середовища в закладі освіти та вживає заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг (цькування), стали його свідками або постраждали від булінгу;
- забезпечує створення у закладі освіти безпечного освітнього середовища, вільного від насильства та булінгу (цькування), у тому числі: з урахуванням пропозицій територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, головного органу у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, служб у справах дітей та центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді розробляє, затверджує та оприлюднює план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в закладі освіти;

- розглядає заяви про випадки булінгу (цькування) здобувачів освіти, їхніх батьків, законних представників, інших осіб та видає рішення про проведення розслідування; скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) для прийняття рішення за результатами проведеного розслідування та вживає відповідних заходів реагування;
- забезпечує виконання заходів для надання соціальних та психолого-педагогічних послуг здобувачам освіти, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу (цькування);
- повідомляє уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України та службі у справах дітей про випадки булінгу (цькування) в закладі освіти.

Якщо дитина стала свідком булінгу в закладі освіти, передусім вона може розказати про це батькам, вчителю, психологу або безпосередньо директору. Окрім цього, дитина може звернутись на гарячу лінію ГО «Ла Страда - Україна» з протидії насильству в сім'ї або із захисту прав дітей; до соціальної служби з питань сім'ї, дітей та молоді; Національної поліції України; Центру надання безоплатної правової допомоги.

Якщо педагог або інший працівник закладу освіти став свідком булінгу, то він має повідомити керівника закладу незалежно від того, чи поскаржилась йому жертва булінгу чи ні.

Зразок скарги на жорстоке поводження з дитиною у навчальному закладі

Директору
Комунального закладу
"Піщанський ліцей №1"
Піщанської селищної ради
Ворник В.К.

учня(учениці) _____ класу
що проживає за адресою: _____
телефон _____

ЗАЯВА

_ (місяць) 20 __року на перерві _____ ППІ _____ в присутності учнів словесно мене образилита нанесли тілесні пошкодження_____. Це призвело до нервового зриву, відмови бути присутнім на уроках. Звертаю Вашу увагу на те, що _____ ППІ _____ не вперше застосовує такий вид цькування по відношенню до мене та до інших учнів класу. Прошу вивчити факти, зазначені у заяві, та захистити мене від жорстокого поводження і психічного насилля з боку _____ ППІ _____.

Дата

П.І.П.

Керівник закладу:

- Розглядає таке звернення та реєструє у журналі обліку звернень та повідомлень про жорстоке поводження з дітьми або загрозу його вчинення;
- З'ясовує усі обставин булінгу відповідно до Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення, затвердженого спільним наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України № 564/836/945/577;
- Скликає засідання комісії з розгляду випадків булінгу та окреслює подальші дії. До складу такої Комісії можуть входити педагогічні працівники, (у тому числі психолог,) батьки постраждалого та булера, керівник закладу та інші зацікавлені особи.

Якщо комісія визнала, що це був булінг, а не одноразовий конфлікт, то керівник закладу повідомляє ювенальну превенцію при Піщанському відділку Національної поліції України та Службу у справах дітей Піщанської селищної раи

У разі, якщо Комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згодний з цим, то він може одразу звернутися до органів Національної поліції України із заявою, про що керівник закладу освіти має повідомити постраждалого.

Але за будь-якого рішення комісії керівник закладу забезпечує психологічну підтримку усім учасникам випадку.

Рішення Комісії реєструється в окремому журналі, зберігається в паперовому вигляді з оригіналами підписів всіх членів Комісії.

Новоприйнятий Закон передбачає низку штрафів за цькування. - Штрафи за булінг становитимуть від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів, тобто від 850 до 1700 гривень або від 20 до 40 годин громадських робіт.

Якщо булінг вчинено групою осіб або повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення, штраф буде більшим — від 100 до 200 мінімумів (1700 - 3400 гривень) або громадські роботи на строк від 40 до 60 годин.

Неповідомлення керівником закладу освіти уповноваженим підрозділам органів Національної поліції України про випадки булінгу учасника освітнього процесу тягне за собою накладення штрафу від 50 до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправні роботи на строк до 1 місяця з відрахуванням до 20 відсотків заробітку.

Психологічний супровід таких осіб здійснює соціальний педагог у взаємодії із практичним психологом. З цією метою можна запровадити консультаційні години у практичного психолога і соціального педагога, скриньки довіри, оприлюднення телефонів довіри, зокрема:

- Дитяча лінія 116 111 або 0 800 500 225 (з 12.00 до 16.00);
- Гаряча телефонна лінія щодо боулінгу 116 000;
- Гарячая лінія з питань запобігання насильству 116 123 або 0 800 500 335;
- Уповноважений Верховної Ради з прав людини 0 800 50 17 20;
- Уповноважений Президента України з прав дитини 0 44 255 76 75;

- Центр надання безоплатної правової допомоги 0 800 213 103;
- Національна поліція України 102.